

شُرُوط الصَّلَاةِ

Shuruutw-us-Swalaah [Sharti za swalah]

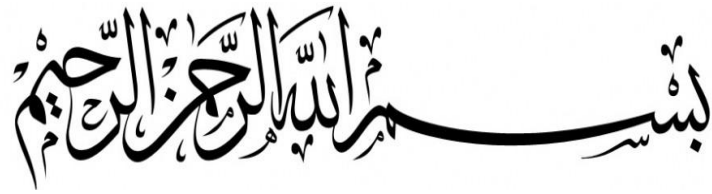
Mwandishi:

Shaykh-ul-Islaam Muhammad bin 'Abdil-Wahhaab

Tarjama na maelezo ya chini:

Abu Bakr Khatwiyb al-Atrush

Sharti za swalah ni tisa:	3
Sharti ya kwanza:	4
Sharti ya pili:	5
Sharti ya tatu:	6
Sharti ya nne:.....	7
Sharti ya tano:	10
Sharti ya sita:	11
Sharti ya saba:	12
Sharti ya nane:.....	13
Sharti ya tisa:	14
Nguzo za Swalah	15
Nguzo ya kwanza:	16
Nguzo ya pili:	17
Nguzo ya tatu:	19
Nguzo ya nne, tano, sita na ya saba:	23
Nguzo ya nane na ya tisa:	24
Nguzo ya kumi, kumi na moja na kumi na mbili:.....	25
[Nguzo ya kumi na nne]:	27
Ya wajibu	28

Sharti za swalah ni tisa:

- 1- Mtu kuwa Muislamu,
- 2- Mtu kuwa na akili,
- 3- Mtu kuwa na uwezo wa kupambanua,
- 4- Mtu kutokuwa na hadathi,
- 5- Mtu kuondosha najisi,
- 6- Kufunika viungo ambavyo havitakiwi kuonekana ('Awrah),
- 7- Kuingia kwa wakati,
- 8- Kuelekea Qiblah, na,
- 9- Nia.

Sharti ya kwanza.

Sharti ya kwanza ni Uislamu na kinyume chake ni ukafiri (Kufr). Matendo ya kafiri ni yenye kurudishwa, bila ya kuzingatia sawa akifanya 'amali yoyote ile. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ ۚ أُولَٰئِكَ خَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ

"Si haki kwa washirikina kuamirisha misikiti ya Allaah hali kuwa wanajishuhudia nafsi zao kwa ukafiri. Hao yamebatilika matendo yao na katika Moto wao ni wenye kudumu."¹

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا

"Na Tutayaendea yale waliyoyatenda ya matendo yoyote yale na Tutayafanya kuwa ni mavumbi yaliyotawanyika."²

---

¹ 09:17

² 25:23

Sharti ya pili:

Sharti ya pili ni kuwa na akili na kinyume chake ni wendawazimu. Mwendawazimu kalamu yake imesimamishwa mpaka anapopata akili. Dalili ni Hadiyth:

“Kalamu imenyanyuliwa kwa watu aina tatu; aliyelala mpaka anapoamka, mtoto mpaka anapobaleghe na mwendawazimu mpaka anapopata akili.”³

---

³ Abuu Daawuud (4392) kutoka kwa 'Aliy (Radhiya Allaahu 'anh). Imaam al-Albaaniy amesema kuwa ni Swahiyh katika “Swahiyh al-Jaami' as-Swaghiyr” (3512-3514).

Sharti ya tatu.

Sharti ya tatu ni kupambanua (Tamyiyz) na kinyume chake ni utoto. Mpaka wake ni miaka saba. Hapo ndipo ataamrisha kuswali, kutokana na kauli ya Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

“Waamrisheni watoto wenu kuswali wanapofikisha miaka saba, wapigeni wanapofikisha miaka kumi na watenganishe baina yao katika malazi.”⁴

---

⁴ Abuu Daawuud (490). Imaam al-Albaaniy amesema kuwa ni Swahiyh katika "Irwa'ul-Ghaliyl" (247). Imaam al-Adhiyimaabaadiy (Rahimahu Allaah) amesema:

"Mtoto anatakiwa kupigwa akiacha swalah." al-'Alqaamiy amesema: "Mtoto anatakiwa kupigwa anapokuwa na miaka kumi kwa sababu mara nyingi katika miaka hiyo anaweza kupigwa. Kipigo hakitakiwi kuwa cha kuumiza na inatakiwa kuepuka uso." ('Awn-ul-M'buud Sharh Sunan Abiy Daawuud (2/114))

Sharti ya nne:

Sharti ya nne ni mtu kuondosha hadathi, nako ni kule kutia wudhuu' unaojulikana. Unakuwa ni wajibu wakati wa hadathi na sharti zake ni kumi.

Sharti ya kwanza: Uislamu.

Sharti ya pili: Kuwa na akili.

Sharti ya tatu: Kuweza kupambanua.

Sharti ya nne: Nia.

Sharti ya tano: Mtu asinuie kuukata [wudhuu' wake] mpaka atakapomaliza kutawadha.

Sharti ya sita: Kukatika kwa yale yanayowajibisha wudhuu'.

Sharti ya saba: Kujisafisha kwa maji au kwa kutumia mawe kabla yake.

Sharti ya nane: Maji yawe masafi na yasiwe ma madhara.

Sharti ya tisa: Kuondosha kila kinachozuia maji kufika kwenye ngozi.

Sharti ya kumi: Kuingia kwa wakati wa kile kitendo cha faradhi kwa yule ambaye daima yuko katika hali ya hadathi.

Ama faradhi zake, ni sita:

Faradhi ya kwanza: Kuosha uso kukiwemo vilevile kusukutua na kupalizia. Mpaka wa uso ni pale nywele za kichwa zinapoanzia mpaka kwenye kidevu, na kuanzia kwenye sikio la kulia mpaka la kushoto.

Faradhi ya pili. Kuosha mikono miwili mpaka kwenye visugudi.

Faradhi ya tatu. Kupangusa kichwa chote kukiwemo masikio.

.

Faradhi ya nne. Kuosha miguu miwili mpaka kwenye vifundo vya miguu.

Faradhi ya tano. Kuyafanya kwa kupangilia.

Faradhi ya sita. *Muwaalaah* [kiungo kimoja kisiwahi kukauka kabla ya kuosha cha kufuatia].

Dalili ya hilo ni Kauli Yake (Ta'ala):

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

“Enyi mlioamini! Mnaposimama kwa ajili ya swalah, basi osheni nyuso zenu na mikono yenu mpaka kwenye visugudi na panguseni vichwa vyenu na miguu yenu hadi vifundoni.”⁵

Dalili ya kupangilia ni Hadiyth.

“Anza kwa Alichianza nacho Allaah.”⁶

Na dalili ya *Muwaalaah* ni Hadiyth ya mtu aliyeacha sehemu bila ya kuosha. Imepokelewa kwamba wakati wa Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) aliona mtu aliyeacha sehemu katika mguu wake kiasi cha dirhamu hakikufikiwa na maji,

---

⁵ 05:06

⁶ Muslim (1218) na an-Nasaa'iy (2974). Imaam an-Nawawiy amesema.

“Imepokelewa kwa an-Nasaa'iy kwa mlolongo wa wapokezi Swahiyh kwamba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema: “Anza kwa alichianza nacho Allaah.” (Sharh Swahiyh Muslim (08/144)).

hivyo akamuamrisha (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) kurudia na kutia [wudhuu'] upya⁷.

Faradhi ya saba: Ni wajibu kusema “Bismillaah” mtu akikumbuka hilo.

Mambo yanayotengua wudhuu' ni manane.

Jambo la kwanza: Kila kinachotoka kupitia njia ya mbele au ya nyuma.

Jambo la pili: Kila kichafu au najisi inayotoka kwenye mwili.

Jambo la tatu: Kutokwa na akili.

Jambo la nne: Kungusa mwanamke kwa matamano.

Jambo la tano: Kugusa tupu ya mbele au ya nyuma kwa mkono.

Jambo la sita: Kula nyama ya ngamia.

Jambo la saba: Kuosha maiti.

Jambo la nane: Kuritadi kutoka katika Uislamu – Tunamuomba Allaah Atukinge na hilo.

---

⁷ Abuu Daawuud (175) na Ahmad (15595).

Sharti ya tano:

Sharti ya tano ni kuondosha najisi yote sehemu tatu; kwenye mwili, kwenye nguo na mahala pa kuswalia. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

وَيُنَابِئُكَ فَطَّهْرٌ

"Nguo zako zisafishe."⁸

---

⁸ 74:04

Sharti ya sita.

Sharti ya sita ni kufunika viungo ambavyo havitakiwi kuonekana ('Awrah). Wanachuoni wote wameafikiana juu ya kuharibika kwa swalah ya mwenye kuswali uchi ilihali anaweza kujifunika. Mpaka wa uchi wa mwanaume ni kuanzia kwenye kitovu mpaka kwenye magoti na vivyo hivyo kuhusu mjakazi.

Ama mwanamke aliyehuru, mwili wake wote huzingatiwa kuwa ni haramu kuuonesha isipokuwa uso. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

“Enyi wana wa Aadam! Chukueni mapambo yenu [mnapoenda] katika kila msikiti.”⁹

Bi maana katika kila swalah.

---

⁹ 07:31

Sharti ya saba.

Sharti ya saba ni kuingia kwa wakati. Dalili ya hilo ni kutoka katika Sunnah kwenye Hadiyth ya Jibriyl ('alayhis-Salaam) alipomswalisha Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) mwanzoni mwa wakati wa swalah na mwishoni wa wakati wake. Akasema:

“Ewe Muhammad! Swalah ni baina ya nyakati hizi mbili.”¹⁰

Kadhalika Amesema (Ta'ala):

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

“Hakika swalah kwa waumini ni fardhi iliyowekewa nyakati maalumu.”¹¹

Bi maana imefaradhiwa kwa wakati wake. Dalili ya kuingia kwa wakati wake ni Kauli Yake (Ta'ala):

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنِ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

“Simamisha swalah pale jua linapoanza kupinduka mpaka kiza cha usiku na swalah ya alfajiri; hakika swalah ya alfajiri ni yenye kushuhudiwa.”¹²

---

¹⁰ at-Tirmidhiy (150), an-Nasaa'iy (512) na Ahmad (3/330). Imaam 'Abdus-Salaam bin Taymiyyah (Rahimahu Allaah) amesema.

“al-Bukhaariy amesema: “Haya ndio sahihi zaidi kuhusiana na nyakati za swalah.”” (Muntaqaa-ul-Akhbaar (1/418)).

¹¹ 04:103

¹² 17:78

Sharti ya nane:

Sharti ya nane ni kuelekea Qiblah. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ

“Hakika Tumeona unavyogeuzageuza uso wako mbinguni, basi Tutakuelekeza Qiblah kinachokuridhisha. Hivyo basi uelekeze uso wako upande wa Msikiti mtakatifu; na popote mtakapokuwepo basi zielekezeni nyuso zenu upande wake.”¹³

---

¹³ 02:144

Sharti ya tisa.

Sharti ya tisa ni nia na mahala pale ni moyoni. Kuitamka ni Bid'ah. Dalili ni Hadiyth.

“Matendo huzingatiwa kwa nia. Kila mmoja atalipwa kutokana na kile alichonuia.”¹⁴

---

¹⁴ al-Bukhaariy (01) na Muslim (1907).

Nguzo za Swalah

Nguzo za swalah ni kumi na nne:

- 1- Kusimama kwa mwenye kuweza.
- 2- Takbiyr ya kufungulia swalah.
- 3- Kusoma al-Faatihah.
- 4- Rukuu'.
- 5- Kuinuka kutoka katika Rukuu'.
- 6- Kusujudu juu ya viungo saba.
- 7- Kuinuka kutoka katika Sujuud.
- 8- Kukaa baina ya Sajdah mbili.
- 9- Utulivu katika nguzo zote.
- 10- Kupangilia.
- 11- Tashahhud ya mwisho.
- 12- Kukaa katika Tashahhud ya mwisho.
- 13- Kumswalia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam).
- 14- Tasliym.

Nguzo ya kwanza.

Nguzo ya kwanza ni kusimama kwa mwenye kuweza. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

“Simameni mbele ya Allaah hali ya kuwa ni wanyenyekevu.”¹⁵

---

¹⁵ 02:238

Nguzo ya pili.

Nguzo ya pili ni kuleta Takbiyr ya kufungulia swalah. Dalili ni Hadiyth.

“Uharamu [ufunguzi] wake ni Takbiyr na uhalali [ufungwaji] wake ni Tasliym.”¹⁶

Baada ya hilo kunakuja du'aa ya kufungulia, ambayo ni Sunnah, kwa kusema:

*“Subhaanak Allaahumma,
wa bi Hamdik,
wa tabaaraka-smuk,
wa ta'ala Jadduk,
wa laa ilaaha Ghayruk.”*

Maana ya “Subhaanak Allaahumma” ni kwamba ninakutakasa kutokamana na kasoro zote kwa namna inayolingana na Utukufu Wako.

Maana ya “wa bi Hamdik” ni kuwa Unahimidiwa.

Maana ya “wa tabaaraka-smuk” ni kuwa baraka hufikiwa kwa kutajwa Wewe.

Maana ya “wa ta'ala Jadduk” ni kuwa Utukufu Wako ni Mkubwa.

Maana ya “wa laa ilaaha Ghayruk” ni kwamba hakuna muabudiwa wa haki katika ardhi wala mbinguni isipokuwa ni Wewe, Allaah.

Kisha mtu anasema:

*“A'udhubi Allaahi min ash-Shaytwaan ar-Rajiym.”*¹⁷

---

¹⁶ Abuu Dawuud (61). Imaam al-Albaaniy amesema kuwa ni Swahiyh katika “Swahiyh al-Jaami' as-Swaghiyr” (5885).

¹⁷ Ninajikinga kwa Allaah kutokamana na shaytwaan aliyelaaniwa.

Maana ya “A’udhubi Allaahi” yaani ninaomba kinga na msaada Kwako ewe Allaah.

Maana ya “min ash-Shaytwaan ar-Rajiym” yaani aliyefukuzwa na kuwekwa mbali na Rahmah za Allaah, kutokana na kunidhuru duniani na Aakhirah.

Nguzo ya tatu.

Nguzo ya pili ni kusoma “al-Faatihah” nayo ni nguzo katika kila Rakaa’. Kama ilivyo katika Hadiyth:

“Hana swalah kwa yule asiyesoma ufunguzi wa kitabu.”¹⁸

Nayo ndiyo mama wa Qur-aan.

*“Bismillaahir-Rahmaanir-Rahiym”*¹⁹ ni baraka na kinga.

*“al-Hamdu lillaah”*²⁰. Hili ni kwa wingi na linakusanya Himidi zote.

*“Rabb”*²¹ ni Muabudiwa, Muumba, Mwenye kuruzuku, Mfalme, Anayevisimamia na kuvilea viumbe vyote kwa neema Zake.

*“al- ‘Aalamiyn”*²². Ni kila kisichokuwa Allaah, Naye ni Mola wa walimwengu.

*“ar-Rahmaan”*²³. Ni Rahmah zinazowapata viumbe vyote.

*“ar-Rahiym”*²⁴. Ni Rahmah maalum kwa waumini. Dalili ni Kauli Yake (Ta’ala):

---

¹⁸ al-Bukhaariy (756).

¹⁹ Kwa Jina la Allaah, Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu.

²⁰ Himidi zote ni za Allaah.

²¹ Mola.

²² Walimwengu.

²³ Mwingi wa rehema.

²⁴ Mwenye kurehemu.

وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

"Naye daima ni Mwenye kuwarehemu waumini."²⁵

*"Maaliki Yawm-id-Diyn"*²⁶. Mfalme wa siku ya Qiyaamah. Ni siku ya malipo na hesabu. Siku ambayo kila mmoja atalipwa kwa matendo yake. Kama ni mema malipo yatakuwa mema, na kama ni shari malipo yatakuwa shari. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

وَمَا أَذْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ

"Kipi kitachokujuzi ni nini siku ya malipo?"²⁷

Hadiyth kutoka kwake (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) amesema:

"Mwenye akili ni yule ambaye anaibidisha nafsi yake na kufanyia kazi kwa yanayomgonja baada ya mauti na asiye muweza ni yule ambaye anafuata matamania ya nafsi yake na huku akiwa na matumaini ya uongo kwa Allaah."²⁸

*"Iyyaaka na 'bud"*²⁹. Yaani hatumuabudu mwengine yeyote badala Yako. Hii ni ahadi iliopo baina ya mja na Mola Wake ya kwamba hatumuabudu mwengine asiyekuwa Yeye.

*"wa iyyaaka nasta 'iyn"*³⁰. Yaani ni ahadi iliopo baina ya mja na Mola Wake kwamba hatoomba msaada kwa mwengine asiyekuwa Yeye.

---

²⁵ 33:43

²⁶ Mfalme wa siku ya malipo.

²⁷ 82:17

²⁸ at-Tirmidhiy (2577). Imaam al-Albaaniy amesema kuwa ni dhaifu katika "Dhwa'if-al-Jaami' as-Swaghiyr" (4306).

²⁹ Wewe pekee tunakuabudu.

³⁰ Wewe pekee tunakuomba msaada.

*"Ihdinaa Siraat-al-Mustaqiym"*³¹. Yaani tuongoze, utuelekeze na ututhibitishe. Njia ni Uislamu. Imesemekana pia kuwa ni Mtume na wengine wakasema kuwa ni Qur-aan. Maana zote hizi ni haki. Iliyonyooka ni ile ambayo isiyokuwa na upindaji wowote ndani yake.

*"Siraat alladhiyn an'amt 'alayhim"*³². Njia ya wale uliyowaneemeshe. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ ۖ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

"Atakayemtii Allaah na Mtume basi hao watakuwa pamoja na wale Allaah aliowaneemesha - Manabii na wakweli na mashahidi na waja wema - na uzuri ulioje kuwa na tangamano kama hili!"³³

*"Ghayr-il-Maghdhwuubi 'alayhim wa laa Dhwaalliyn"*³⁴. Walioghadhibikiwa nao ni mayahudi waliopewa elimu pasi na kuitendea kazi. Tunamuomba Allaah Atukinge na njia yao. Waliopotea nao ni manaswara wanaomuabudu Allaah kwa ujinga na upotevu. Tunamuomba Allaah Atukinge na njia zao. Dalili ya waliopotea ni Kauli Yake (Ta'ala):

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

"Sema: "Je, Tukujulisheni ni wepi ambao matendo yao yamekhasirika? Ni wale ambao wamepoteza juhudi zao katika uhai wa dunia nao wakidhani kwamba wanatenda vizuri.""³⁵

Kadhalika amesema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

---

³¹ Tuongoze katika njia iliyonyooka.

³² Njia ya wale Uliowaneemesha.

³³ 04:69

³⁴ Si ya wale walioghadhibikiwa wala waliopotea.

³⁵ 18:103-104

“Mtafuata mwenendo za waliokuwa kabla yenu shibri kwa shibri na pima kwa pima hata wakiingia katika shimo la mburukenge mutaingia nao.” Wakauliza: “Je, unakusudia mayahudi na manasara?” Akasema: “Ni nani wengine ikiwa si wao?”

Imepokelewa na wawili³⁶.

Hadiyth nyingine:

“Wamegawanyika mayahudi katika mapote sabini na moja, wakagawanyika manaswara katika mapote sabini na mbili na Ummah wangu utagawanyika mapote sabini na tatu – yote hayo yataingia Motoni ila moja tu.” Maswahabah wakauliza: “Ni lipi hilo, ewe Mtume wa Allaah?” Akasema: “Ni lile litalokuwa katika mfano wa yale niliyomo mimi na Maswahabah zangu.”³⁷

---

³⁶ Imaam al-Bukhaariy na Imaam Muslim (Rahimahumaa Allaah).

³⁷ Abuu Daawuud (4583). Imaam al-Albaaniy amesema kuwa ni Swahiyh katika “Swahiyh al-Jaami’ as-Swaghiyr” (1083).

Nguzo ya nne, tano, sita na ya saba.

Halafu mtu anaenda kwenye Rukuu', kuinuka kutoka kwenye Rukuu', kusujudu juu ya viungo saba na kuinuka kutoka hapo na kukaa baina ya Sajdah mbili. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا

“Enyi mloamini! Rukuuni na sujuduni.”³⁸

Vilevile amesema (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam):

“Nimeamrisha kujusudu juu ya viungo saba.”³⁹

---

³⁸ 22:77

³⁹ al-Bukhaariy na Muslim (812) na Muslim (490).

Nguzo ya nane na ya tisa.

Ni lazima kuwa na utulivu katika vitendo vyote na kupangilia kati ya kila nguzo. Dalili ni Hadiyth kutoka kwa Abu Hurayrah kuhusiana na mtu aliyekuwa akiswali vibaya. Kasema:

“Wakati tulipokuwa tumekaa kwa Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam) kuliingia mtu, akaswali kisha akamsalimia Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam). Akamwambia “Rudi ukaswali, hakika hujaswali.” Alifanya hivi mara tatu. Mwishoni akamwambia: “Naapa kwa yule aliyekutuma kwa haki; siwezi bora zaidi ya hivi. Nifunze!” Akasema Mtume (Swalla Allaahu ‘alayhi wa sallam): “Unaposimama kutaka kuswali, lete Takbiyr. Kisha soma uwezacho katika Qur-aan. Kisha utarukuu mpaka unyooke. Kisha utasimama sawa sawa. Kisha utasujudu mpaka utapotulia katika Sajdah. Kisha utainuka na kutulia katika kikao kisha utafanya hivyo katika swalah zote.””⁴⁰

---

⁴⁰ al-Bukhaariy (724) na Muslim (397).

Nguzo ya kumi, kumi na moja na kumi na mbili.

Tashahhud ya mwisho ni nguzo na ni wajibu kama ilivyo katika Hadiyth ya Ibn Mas'uud (Radhiya Allaahu 'anh):

“Kabla hatujafaradhishiwa Tashahhud tulikuwa tukisema: “Salaam zimwendee Allaah kutoka kwa waja Wake, salaam zimwendee Jibriyl na Miykaaiyl.” Akasema Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam): “Hapana kusema “Salaam zimwendee Allaah kutoka kwa waja Wake, kwani hakika Allaah ni ndiye as-Salaam (Mwenye kutoa amani). Lakini semeni.

“at-Tahiyyaat lillaah, was-Swalawaat wat-Twayyibaat. as-Salaamu 'alayk ayyuhan-Nabbiy wa Rahmatullaah wa Barakaatuh. as-Salaamu 'alaynaa wa 'alaa 'Ibaadillaah-is-Swalihiyn. Asshad an laa ilaaha illa Allaah wa ashhad anna Muhammadan 'abduh wa rasuuluh.”⁴¹

“at-Tahiyyaat” maadhimisho yote yanamstahiki Allaah kwa njia inayolingana na Ukubwa na Utukufu Wake, kama Rukuu', Sujuud na kudumu milele. Vyote ambavyo Mola wa walimwengu huadhimishwa kwavyo, vinamstahiki Allaah. Atakayemfanyia katika hayo chochote asiyekuwa Allaah ni mshirikina kafiri.

“as-Swalawaat” maana yake ni du'aa zote na imesemekana kuwa maana yake ni zile swalah tano.

“at-Twayyibaat”. Allaah ni Mzuri na wala hayakubali maneno na vitendo isipokuwa mazuri tu.

“as-Salaamu 'alayk ayyuhaan-Nabiyy wa Rahmatullaah wa Barakaatuh.” Wamuomba Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam) salaam, rahmah na barakah. Anaombewa, na wala haombwi pamoja na Allaah.

---

⁴¹ al-Bukhaariy (831) na Muslim (402).

"as-Salaamu 'alaynaa wa 'alaa 'Ibaadillaah-is-Swaliyhiyn". Wajiombea salaam mwenyewe na kwa kila kiumbe mwema katika mbingu na ardhi. as-Salaam ni du 'aa huombewa waja wema lakini haitakiwi kuwaomba wao pamoja na Allaah.

"Ashhad an laa ilaaha illaa Allaah wa ashhad anna Muhammadan 'abduhu wa rasuuluh". Unashuhudia shahaadah ya yakini ya kwamba hakuna anayestahiki kuabudiwa kwa haki katika ardhi wala mbinguni isipokuwa Allaah. Kushuhudia ya kwamba Muhammad ni Mtume wa Allaah ina maana ni mja asiyeabudiwa na ni Mtume asiyekadhibishwa, bali anatiwa na kufuatwa. Allaah Kamtukuza kwa kuwa mja. Dalili ni Kauli Yake (Ta'ala):

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

"Amebarikika Yule ambaye ameteremsha Pambanuzi kwa mja Wake ili awe ni muonyaji kwa walimwengu."⁴²

"Allaahumma swalli 'alaa Muhammad wa 'aali Muhammad kamaa swallayt 'alaa 'Ibraahiym - innaka Hamiydum-Majiyd". Allaah kumswalia mja Wake ni kule kumsifu katika ulimwengu wa juu. Kama alivyosema al-Bukhaariy katika "as-Swahiyyh" yake kutoka kwa Abul-'Aaliyah aliyesema:

"Allaah kumswalia mja Wake ni kule kumsifu katika ulimwengu wa juu."

Imesemekana vilevile kwamba ni rehema, lakini ya kwanza ndio sahihi zaidi.

Ama kuhusiana na kwamba Malaika pia wanafanya hivyo⁴³, maana yake ni kwamba wanamwombea msamaha, na kwamba wanaadamu wanafanya hivyo, maana yake ni du'aa.

Ama "Baarik"⁴⁴ na yanayokuja baada yake, yanazingatiwa kuwa ni katika maneno na matendo yaliyopendekezwa.

---

⁴² 25:01

⁴³ Yaani wanamswalia Mtume (Swalla Allaahu 'alayhi wa sallam).

Nguzo ya kumi na nne:

Tasliym⁴⁵.

---

⁴⁴ Yaani du'aa "Allaahumma baarik 'alaa Muhammad..."

⁴⁵ Kutoa Salaam.

Ya wajibu

Ya wajibu ni mambo nane:

Jambo la kwanza kusema *“Allaahu Akbar”* tukiondoa ile ya kwanza ya kufungulia swalah.

Jambo la pili ni kusema *“Subhaana Rabbiy ‘al- ‘Adhwiym”* katika Rukuu’.

Jambo la tatu ni kusema *“Sami’ Allaahu li man hamidah”* katika Rukuu’ kwa Imaam na kwa anayeswali peke yake.

Jambo la nne ni kusema *“Rabbanaa wa lak al-Hamd”*. Itasemwa na wote.

Jambo la tano ni kusema *“Subhaana Rabbiy al-A ‘laa”* katika Sujuud.

Jambo la sita ni kusema *“Rabb Ighfir liy”* baina ya Sajdah mbili.

Jambo la saba na la nane ni Tashahhud ya kwanza na kukaa katika Tashahhud hiyo.

Ikiwa nguzo hata moja itaachwa, sawa kwa kukusudia, au kutokukusudia swalah inabatilika kwa kuiacha⁴⁶.

---

⁴⁶ Imaam Ibn ‘Uthaymiyn (Rahimahu Allaah) amesema:

“Mwenye kuswali pale ambapo atapunguza nguzo katika Swalah yake, ikiwa ni Takbiyrat-ul-Ihraam, basi hana Swalah, sawa ikiwa ameiacha kwa kusahau au kwa kukusudia. Kwa kuwa Swalah yake haikusimama.

Ikiwa ni kitu kingine (ambacho ni nguzo) kisichokuwa Takbiyrat-ul-Ihraam na akawa amekiacha kwa kukusudia, basi Swalah yake inabatilika.

Endapo atakuwa ameiacha kwa kusahau, akifika mahala pake katika Rakaa ile ya pili, ile Rakaa ya kwanza (ambayo kulikosekana nguzo) itakuwa imefutika (haihesabiki) na ile Rakaa (aliyomo sasa) itasimama mahala pa ile ya kwanza. Endapo atakuwa hajafika mahala pale alipoacha ile nguzo, itamuwajibikia kwake arudi katika ile nguzo alioacha na ailete tena na kuendelea kuanzia hapo. Katika hali zote mbili ni wajibu kwake yeye kusujudu Sujuud-us-Sahuw baada ya Salaam.” (Risaalah fiy Sujuud-us-Sahw, 09)

Ikiwa jambo la wajibu litaachwa kwa kukusudia, swalah yabatilika kwa kuliacha, na ikiwa litaachwa kwa kutokukusudia, itakuwa ni wajibu kuleta Sujuud-us-Sahw⁴⁷.

Allaah ndiye Anajua zaidi na swalah na salaam zimwendee bwana wetu Muhammad, kizazi chake na Maswahaabah zake.

---

⁴⁷ Imaam Ibn 'Uthaymiyn (Rahimahu Allaah) amesema:

“Mwenye kuswali akiacha jambo la wajibu katika mambo ya wajibu ya Swalah kwa kukusudia, Swalah yake inabatilika. Endapo itakuwa ni kwa kusahau na akakumbuka hilo *kabla* ya kutoka mahala pake katika Swalah, hivyo ataleta na wala hana juu yake kitu. Na endapo ataikumbuka *baada* ya kutoka mahala pake, lakini *kabla* ya kufika kwenye nguzo inayofuata, hivyo anatakiwa kurudi. Ataleta jambo hilo la wajibu, kisha atakamilisha (ataendelea) na Swalah yake, halafu atatoa Salaam, kisha atasujudu Sujuud-us-Sahuw na kutoa Salaam. Na endapo atakumbuka *baada* ya kufika katika nguzo inayofuata, itakuwa imebomoka na wala hatorejea kwayo, isipokuwa ataendelea Swalah yake. Atasujudu Sujuud-us-Sahuw *kabla* ya kutoa Salaam.” (Risaalah fiy Sujuud-us-Sahw, 09-10)